

In delavskega sveta.

S konvencijo Wisconsinse federacije. Tajnik-blagajnik Handley je dejal v svojem poročilu, da je med sto poslanec v wisconsinški legislaturi 65 ultra-reakecionarjev, ki jih imajo kapitalisti absolutno pod svojo kontrolo, dokler je od 33 poslanec v senatu 20 kapitalističnih hlapcev. Edino devet senatorjev, in 35 poslanec v nižji zbornici zagovarja delavske predloge. Handley je kar delegate, ker se tako malo zanimajo za politično akcijo, medtem ko pridržujejo uspeha od delavskih zakonov. Mesto Manitowoc, kjer se vrši konvencija, ima socialističnega župana in delavsko administracijo. Župan Martin Georgensen je ob otvorjenju konvencije pozdravil delegatov v krašnem govoru, pozivajoč jih, da organizirajo delaves politično ravnotako kot strokovno. Če hočejo kaj dosegči, župan je imel na sebi navadno delovno obliko.

Krojati izpri v Winnipegu. — 175 krojačev, članov "Ent same velike unije" je bilo te dni izpričih v Winnipegu. Man., Kanada, ker nočejo sprejeti zmizanja mazde za deset odstotkov. Krojači obtočujejo mojstre, da so prelomili pogodbo.

Avtokracija lesnih magnatov v Kaliforniji. Je do pidec podobna avtokraciji rudniških baronov v Coloradu in Zapadni Virginiji. Lesni magnatje, ki so znani pod imenom "Weed Lumber Company", so toliko časa trgali meze delavcem, da so končno pritrili meze dol na dva dolarja in pol na dan za moške, dočim plačujejo ženskam dva dolarja tedensko manj, kakor pa dovoljuje kalifornijski zakon za minimalno mezdo. Družba posebuje barake, v katerih delave stanujejo, prodaja vse, v kateri kupujejo, banke in sploh vse. Pred kratkim je bi-

lo vrženih na cesto in na črno listo štirideset delavev, ki so stopili v unijo.

Kampanja za industrijski unionizem v Minnesoti. Na konvenciji Minnesotske državne delavske federacije, ki se vrši v Brainerdu, je močan element, ki deluje na to, da konvencija sprejme sistem industrijskih svetov, v katerih bodo federirane sedanje strokovne unije. Frank Miner iz Minneapolisa, kandidat za predsednika federacije, je vodja tega gibanja. Thomas Van Lear, predsjednik socialističnega župen v Minneapolisu, je bil izvoljen tajnikom konvencije. Delegatje so se izrekli, da bodo podpirali zahtevo socialistov za ponovno štetje glasov pri zadnjih županskih volitvah v Minneapolisu, pri katerih je Van Lear propadel z majhno manjino. Frank Miner je izrekel rezolucijo, ki se predloži delegatom in katera poziva predsednika Hardinga, da povabi tudi Sovjetsko Rusijo na svojo razročitveno konferenco. William Mahoney iz St. Paulia, predsednik nestranske lige v Minnesoti, je apeliral na federacijo, da naj svoje politično delo vrši v samostojni politični stranki namesto potom starih strank.

Deportacija delavev iz Južne Dakote. Organizirane skupine legionarjev nadaljujejo smisleni deportiranjem žumarskih in farmarskih delavev v Južni Dakota. Prejeli so izredno 44 delavev iz Redfielda, češ da so člani organizacije I. W. W. Širokimi so morali hoditi pet najst milij daleč, predno so jih prigrali do prve železniške postaje. Pregnanci otočujejo legionarje, da so med potjo ubili enega njihovih tovaršev. Lokalne oblasti, ki so seveda pod kontrolo kapitalistov, podpirajo legionarje in se ne zmenijo za pritožbe delavev. Neki medžan, ki je sao odličen, je dejal: "Kdor noče delati za dva dolarja in pol na dan, nima pravice biti v tem mestu."

Tudi jaz bi odklonil posiv na kvartne, če bi me kleila gospa kneginja. Tedaj pa le pojdeš! Bog ne daš, da bi bil indiskreten. Nič ne vprašujem, zakaj vas ključe. Ali, dragi prijatelj, priliko bi lahko posobili na dobro red. Pripravite kneginjo do tega, da se bo kaj zanimala za grške klasične Pravkar dovršujem novo knjigo o tem predmetu. Ta bi ji lahko izvrstno poslužila. Malo priporočilo. . ."

"Da, da prav rad, če me vpraša —" je začela Zorko ves razdražen in se tako poslovil, da je bil njegov odbod podoben begu. Zopet je krenil proti prostoru kneginje — saj je moral, da ne izda svoje laži. In zopet se je takoj vtivel vanjo, da se je osvestril šele na pragu in se odkral del kakor hudoč.

Bila je že tema, ko je naposled vendar prilej v knjižnico. Odkljenjena je bila dan in noč; knez je pa? misli, da kradejo ljudje cekine in srebrino, ne pa knjig. Zorko je napravil luč in stopil k omari, da pošče zjutraj pozabljeno delo. Nogu mu je zadeba ob predmetu, ki gotovo ni imel pravljiva prostora na tleh. Pripognil se je in pobral trdo vezek, skoraj ves popisan. Pojedel je — bil je dnevnik kneginje.

Na svojo knjigo je pozabil. Kaj naj storiti? Namenoma kneginja gotovo ni pustila svojih zanikov v knjižnici. In če so nedolžni kakor šolska načrtova, jih vendar ne bo vseeno, v čigave roke da pridejo. Ta tiki prostor obiskuje prav mali ljudi, pa je verjetno, da ni še nikčesar opazil dnevnika. Treba ga je le vrnil kneginji. Toda — — pogledal je na uro, ob pol osmih zvezec, to ne gre. Jutri zjutraj. Medtem pa ona lahko pogradi zvezek, in kdo ve, kakšno noč prebije, če ga ne najde. Prvo ni prav, drugo ni prav, tretjega mnogo nič ne pride na misel.

Treba je preudariti. Zorko sede in premikljuje. Pred mehanično prestavljavo knjige, oči mehanično plavajo preko vrta. Misli so drugje. Naenkrat pa čita. Kakor da bi bil razpolovljen: Zorko prvi ugiba, kaj mu je storiti. Zorko drugi čita dnevnik kneginje. Besede gleda skozi nekakšno meščo; spejema jih le s pogledi, do zavesti mu ne sežejo. Naenkrat ga nekaj zbole.

"Lepo bi bilo," čita, "ali nemu ni treba mič vedeti o tej ljubezni, katere si najbrže nititi ne želi. Večja bi bila sreča, ako bi njegovo srečo čutilo kakor moje in bi se dvoje čuvstev trnilo v eno ter porodilo blatenost izpolnjenega hrepnenja. Ali nemir, ki je meni vir novih, doslej neizkušenih slasti, bi bil njemu lahko stvarnik težkih bremen. . . ."

Je li res to čital v dnevniku kneginje? Če ni kje kakšno okno, ki ostane zvečer odprt, da bi ji mogel vreči zapiske neopazen v sobo? Če je ne bi vnamrili tudi to, ker ne bi vedela, iz čigave roke so prisile njene belečke? Medtem je resučno čital. . . . in besede bi lahko letete nanj.

All — to je domisljavost!

V njegovih očeh je zadarelo kakor odsev ognja, ki se je vlgal, v sru. To je videl moj pogled, ker mu je svetila řetja, da bi se res ljubezen vnela v njegovih prsih. Opazovanje poroča, da se vse njegove ure posvečene delu in znanosti. Tam je njegova sreča, tam so njegove slasti. Ljubezen je slabica, ali če je res ljubezen, mora imeti nekoliko modri, da ne kall sreči iz sebečnosti. . . ."

(Dalej prihodnjih.)

Inozemstvo.

BURLA NE BO PRIZNALA ZA KLUČEKOV V WASHINGTON-TONU.

Sovjetski poslanik protestira, ker ni moskovska vlada povabljena na konferenco.

Riga, Letvija, 24. jul. — Ruski sovjetski poslanik Kerlenec v Stockholmu je izročil ondottednu ameriškemu poslaniku protestno, naslovljeno na imenom Združenih držav. Sovjetska vlada protestira, ker ni bila povabljena na razročitveno konferenco v Washingtonu in izjavila, da ne bo priznala nobenega zaključka konference. Moskovska vlada pravi, da ima Rusija s Sibirijo vred vidi svoje interese v problemih Pacifika in daljnega vzhoda.

Griki poročajo, da so Turki dočeli poražen.

London, 24. jul. — Uradno poročilo iz Aten se glasi, da so turški nacionalisti izvršili v četrtek protinapad na grško srediste v Mali Aziji s štirinajstimi divizijskimi pehoti in dvema divizijskima kavalerije, toda Griki so s sedmimi divizijskimi odbili napad, nato pa so prešli v protinapad in porazili Turke, ki se zdaj v velikem neredu umikajo na vsoj fronti. V bitki pri Eskisehiru je bil turški poveljnik Ismet paša ranjen, njegov itab pa pobit.

Druga vest iz Aten sporoča, da Turki izvršujejo svoje glavno mesto Angoro in vlaža se seli v Silvan, 230 milij proti vzhodu.

"Svoboda je zagotovljena", pravi vedja Irav.

Dublin, 23. jul. — Eamon de Valera je dejal snodi veliki ljudski množici, ki ga je sprejela pred vladno palačo v Dublinu: "Zdaj ne bom več govoril o svobodi Irake, kajti svobodo bomo imeli. Drugega nimam kaj povestati".

Družba posebuje barake, v katerih delave stanujejo, prodaja vse, v kateri kupujejo, banke in sploh vse. Pred kratkim je bi-

VREDNOST MARKE PADA.

Odkid obstoječe kurzne padanje?

Berlin. — Berlinški "Vorwaerts" piše: "Vrednost marke je zopet nekaj nižja. Padanje marke se še nadaljuje." Vzrokova za to ne manjka. Neprestano se dovozajo iz zapada luknjeni izdelki v deželo, katerih skupna vrednost mesečnega dovoza znača do ene milijarde mark. Tudi neprestano kupčevanje z devizami ne koristi vrednosti marke, katero naj se nekaj prepreči, kakor je priporočal Rathenau v svojem govoru.

Neprestano nakupovanja blaga, surovin, živeža in posebno dolarskih papirjev avtomatično pospešuje to padanje.

Ce bi se vpraskali o padcu marke in malo sledili razvoju njene vrednosti, se ne moremo nikakor čuti sedanjemu padjanju, ker ni podlage, da bi vrednost iste načrčila. V Ameriki je veliko število podjetij, katerim je mnogo ležede na tem, da bi se vrednost marke preveč ne dvignila, pa tudi ne da bi bila popolnoma brez vrednosti. Ali vidijo tudi inresenti sedaj to padanje in vejo, da bo nemogoče v takem razmerju valut vsako kupčevanje? Ako to navedajo, se bodo gotovo brigali, da se marke zopet nekaj opomore na noge.

Istočasno se nam tudi poroča iz Berlina o stanju avstrijske krone. V Zuriju se sedaj dobi za 100 avstrij. kron 85 centimov. Ameriški dolar, kateri je bil pred vojno 5 kron, se danes prida na Dunaju za 75 kron. Vrednost tega denarja še dalje pada in še nikdar ni stala kronska takoj nizko, kakor danes.

Kurs dolarja se je nenehal, da je zelo dvignil, dodim so vse evropske valute nenehoma padle. Nemčija mora kupiti veliko množino dolarskih menic, da plača z padli zneskih New Yorku in v veliko povračevanje za dolarijem je dvignilo njegov kura. Nemčija je tudi morala prodati veliko množino tujih vrednot in si tako pomagala do nakupa dolarjev, kar pa je potlačilo druge valute, ker jih je bilo dosti na ponudbi. Niti funt Sterling se ni mogel izdržati na običajnem kurzu. Prvi obrok, kateri je povzročil tak potres na vseh borsah, je Nemčija že plačala, toda prihodnje plačilo je že zopet 1. avgusta in se glasi na 1 milijardu zlitih mark. Kako bodo pa takrat izgledali kurzi posameznih valut?

Z zanimanjem se opaža neprestano padanje polake marke, katera je padla že mnogo globlje, kakor avstrijska kruna. Nemčija se mora odreči polski marki, da lahko plača Franciji tribut, tako plačuje Poljska, zaveznica Francije in sovražnica Nemčije s padanjem svojega denarja, Nemčiji pa naložen tribut, Francozom.

Amerišani prodali za milijon dolarjev bombaž Nemcem.

Berlin, 21. jul. — Prva vašna kupčinska pogodba med nemškimi in ameriškimi podjetniki po sprejemu mirovne rezolucije v Washingtonu je bila pravkar sklenjena v Bremenu. Po tej pogodbi dobri banka v Darmstadtu za milijon dolarijev kredita za nakup bombaža od neke družbe v Južni Karolini.

Italijanska vlada dala ultimat fašistom.

Rim, 24. jul. — "Civilna vojna mora takoj prenesti, če ne, jo potlači vojaštvo." Tak je ultimat, ki ga je dala včeraj italijanska vlada fašistom, ki se pripravlja na nov napad na komuniste, da načrtejo smrt svojih osemnajstih tovaršev, ki so bili zadnji četrtki ubiti v boju s komunisti v Sarzani.

Vojna med fašistom in komunisti v Italiji.

Rim, 23. jul. — Sedemindvajset oseb je bilo ubitih v bitki med fašistom in karabinerji na eni strani in komunisti na drugi v Sarzani. Bitka se je vrnila zadnji četrtki. Največ mrtvih je bilo na strani fašistov. Prejšnjo nedeljo so fašisti ubili sedem komunistov v Sarzani in zadnji so se nato maznavali.

Spanci tepeči v Maroku.

Madrid, 24. jul. — Španske čete so bile včeraj hudo poražene v boju z maoškimi rebelli v Melilla. Cela Španska posadka je bila poskvana.

DELAVCI V ANGLIJI ZAHTEVAJU OSVOBODITEV DEBSA.

Henderson je poslal brzojavko Hardingu.

London, 23. jul. — (Feder. Press.) — Delavci v Angliji se ponovno obrnilo na ameriško vladu za osvoboditev Debza iz ječe. Arthur Henderson, član eksekutivne Labor Party in delavski poslanec v parlamentu, je poslal v imenu stranke po zaključku zadnje konference v Brightonu brzojavko slednje vsebine predsedniku Združenih držav:

"Tisoč delegatov, predstavljači včasih delavcev tonika in zdravja. Primočutiv je za popravitev tistih poselnih oslablosti in nedovodov, ki so im podvrgnile ženske. Cena \$1.25. Na prodaj po vseh ikarach.

Severev Regulator. Ta regulator je blizu delavcev tonika in zdravja. Primočutiv je za popravitev tistih poselnih oslablosti in nedovodov, ki so im podvrgnile ženske. Cena \$1.25.

W. F. SEVERE CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Za kuhanje piva doma imamo v salogi slad kmetij, sladkor in vse druge potrebštine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas, kuhanje vedno je najboljše in najčesnejše. Dobiti je tudi zbirko sodov, steklenic in raznih lončev, itd.

Mi vam dostavljamo narocilo po pošti, točno v vse kraje.

Grocerijam, sladčaram in, v proizvodnje želenih doma primeren počustvi pri večjih narocih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR, 5401 Superior Ave., Cleveland, O.

UGODNA PRILIKA NAREDITI DENAR

Ako imate STO dolarjev za investirati, tedaj pišite za pojasnila:

MATE PEDER, Box 772, City Hall Station, NEW YORK, N. Y.

ROJAKI V WAUKEGANU NORTH CHICAGU POZOR!

V "North Shore Building and Loan Association" se vplačuje vsako soboto od 7—8. ure svetec v Frank Opokovem lokalnem na 10. cesti North Chicago.

Delnično po 25c na teden za 100.00 v šestih letih vplačljivo. Posočujemo delničarjem po 6% od sto na prvo zagotovilo, kar odpisuje delničar z glavnico vred vsak teden, tako da v šestih letih posojilo plačano.

Prihodnja izdaja delničar, ali prih. poslovno četrtek je nepriznata v soboto, dne 6. avgusta. Vsakdo k pristopi ta dan, postane novi delničar in mu ni treba novaj plačevati.

Zajeti bi bilo, da vsakdo pristopi k tej prakriti stvari in vszemite si za geslo: "Zrno do srna pogaca," — "Kamen do kamna palca."

O D B O R.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravlja druge bančne poslo.

FRANK SAKSER STATE BANK

52 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Rojaci, poslušujte se v vseh zadavah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.